

**Bosna i Hercegovina
Brčko distrikt BiH
URED-KANCELARIJA ZA REVIZIJU
JAVNE UPRAVE I INSTITUCIJA
u Brčko distriktu BiH**

**Босна и Херцеговина
Брчко дистрикт БиХ
КАНЦЕЛАРИЈА-УРЕД ЗА РЕВИЗИЈУ
ЈАВНЕ УПРАВЕ И ИНСТИТУЦИЈА
у Брчко дистрикту БиХ**

Islahijet 8, telefon 049 218-220, faks 049 490-276
Ислахијет 8, телефон 049 218-220, факс 049 490-276
www.revizija-bd.ba

Broj: 01-02-03-13- 251/18
R: 06-08; 012-08/18

**IZVJEŠTAJ
O REVIZIJI FINANSIJSKOG POSLOVANJA
Pravosuđa Brčko distrikta BiH
za period 01.01.-31.12.2017. godine**

Brčko, juni 2018. godine

SADRŽAJ

NEZAVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE	3
1. REZIME DATIH PREPORUKA.....	5
2. UVOD	7
3. OPŠTI DIO	7
4. PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE	8
5. OSVRT NA NALAZE I PREPORUKE PRETHODNE REVIZIJE.....	9
6. NALAZI I PREPORUKE	9
6.1. RUKOVODSTVO I SISTEM INTERNIH KONTROLA.....	9
6.2. OBAVLJANJE DJELATNOSTI U SKLADU SA ZAKONOM.....	10
6.3. PLANIRANJE I IZVRŠENJE TEKUĆEG BUDŽETA	11
6.3.1. Naknade troškova zaposlenih	12
6.3.2. Izdaci za materijal i sitan inventar	12
6.3.3. Izdaci za tekuće održavanje	13
6.4. PLANIRANJE I IZVRŠENJE KAPITALNOG BUDŽETA	13
7. Ostali nalazi:	14
7.1. Izdaci po sudskoj presudi	14
7.2. Depozitni račun	14
7.3. Popis sredstava i obaveza na dan 31.12.2017. godine	15
8. KOMENTAR.....	15
9. PRILOZI IZVJEŠTAJA O REVIZIJI.....	16

**Bosna i Hercegovina
Brčko distrikt BiH
URED-KANCELARIJA ZA REVIZIJU
JAVNE UPRAVE I INSTITUCIJA
u Brčko distriktu BiH**

**Босна и Херцеговина
Брчко дистрикт БиХ
КАНЦЕЛАРИЈА-УРЕД ЗА РЕВИЗИЈУ
ЈАВНЕ УПРАВЕ И ИНСТИТУЦИЈА
у Брчко дистрикту БиХ**

Islahijet 8, telefon 049 218-220, faks 049 490-276
Ислахијет 8, телефон 049 218-220, факс 049 490-276
www.revizija-bd.ba

PRAVOSUĐE BRČKO DISTRIKTA BiH
n/r Predsjednika Pravosudne komisije

NEZAVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE

Predmet revizije

Izvršili smo reviziju finansijskog poslovanja Pravosuđa Brčko distrikta BiH (u daljem tekstu: Pravosuđe), za period **01.01–31.12.2017.** godine, te reviziju usklađenosti poslovanja sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Odgovornost rukovodstva

Predsjednik Pravosudne komisije je odgovoran za finansijsko poslovanje pravosuđa i usklađenost poslovanja sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima. Ova odgovornost obuhvata: osmišljavanje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za sprečavanje nastanka materijalno značajnih grešaka u finansijskom poslovanju Pravosuđa.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost da izrazimo mišljenje o finansijskom poslovanju na osnovu izvršene revizije. Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji javne uprave i institucija u Brčko distriktu BiH („Službeni glasnik Brčko distrikta BiH“, brojevi: 40/08, 29/14, 23/16) i primjenjivim okvirom ISSAI revizijskih standarda. Ovi standardi nalažu da radimo u skladu sa etičkim zahtjevima i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijsko poslovanje ne sadrži materijalno značajne pogreške, te da je poslovanje usklađeno sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Revizija uključuje sprovođenje postupaka u cilju pribavljanja revizorskih dokaza o usklađenosti finansijskog poslovanja sa zakonskim i drugim relevantnim propisima, odobrenim i izvršenim pozicijama budžeta i izvršavanje poslova iz svoje nadležnosti. Izbor postupka je zasnovan na revizorskom prosuđivanju, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih pogrešaka u finansijskom poslovanju. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za finansijsko poslovanje, u cilju osmišljavanja revizorskih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, i zadovoljavaju standarde revizije.

Smatramo da su pribavljeni revizorski dokazi dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju osnovu za naše revizorsko mišljenje.

Osnov za izražavanje mišljenja

- *Pravosuđe je planiralo prihode u iznosu od 16.579.436,00 KM a ostvarilo 2.556.700,14 KM ili 15,42%. Najveće odstupanje je kod prihoda Pravobranilaštva po osnovu naknada troškova sudskog postupka i sudskih odluka koje je planiralo prihode u iznosu od 14.479.436,00 KM, dok je ostvarenje istih bilo 553.975,80 KM ili 3,83%, što osim nerealnih pokazatelja u odnosu na prihode ostvarene u prethodnom periodu, utiče na racionalno raspolaganje budžetskim sredstvima nerealnim povećanjem okvira za tekuću potrošnju (tačka 6.3.).*
- **Zbog nezakonitog raskida ugovora iz 2004. godine o nabavci softvera za računsko vođenje evidencija i obradu predmeta u pravosudnim institucijama Brčko distrikta BiH prouzrokovani su izdaci na teret budžeta Brčko distrikta BiH u iznosu 1.151.476,89 KM od čega se 406.670,00 KM odnosi na naknadu štete i 744.806,89 KM na zatezne kamate nastale zbog dužine perioda vođenja sudskog postupka (tačka 7.1.)**

Mišljenje s rezervom

Po našem mišljenju, osim efekata navoda u prethodnom pasusu, finansijsko poslovanje Pravosuđa Brčko distrikta BiH, u periodu **01.01.-31.12.2017.** godine, bilo je u svim materijalno značajnim aspektima usklađeno sa važećom zakonskom regulativom.

Zamjenici glavnog revizora:

Amra Ilić, dipl. oec.

mr. sci. Savo Grujić, dipl. oec.

Glavni revizor

Nekir Suljagić, dipl. oec.

1. REZIME DATIH PREPORUKA

Izvršenom revizijom finansijskog poslovanja, Pravosuđa Brčko distrikta BiH za 2017. godinu, konstatovali smo određeni broj propusta i nepravilnosti, a u cilju otklanjanja istih dali smo slijedeće preporuke:

Potrebno je ažurirati postojeće akte o internim kontrolama u dijelu njihovog temeljenja na postojećim identificiranim rizicima, procjeni vjerovatnoće njihovog nastanka i uticaja na finansijsko poslovanje institucija Pravosuđa prilikom izvršavanja njihovih značajnih transakcija i aktivnosti.

Potrebno je uspostaviti procedure neophodne za eliminisanje procijenjenih rizika ili njihovo svođenje na prihvatljiv nivo, te obezbijediti kontinuiranu primjenu uspostavljenih procedura u svakodnevnom radu svih zaposlenika Pravosuđa uspostavljanjem systemske komunikacije između učesnika i efektivnog monitoringa od strane rukovodstva pojedinačnih institucija i Pravosudne komisije u cilju stalnog unapređivanja sistema internih kontrola na osnovu uočenih propusta i informacija o promjenama u okruženju.

U cilju jačanja uloge Pravobranilaštva u zaštiti budžetskih sredstava u postupcima javnih nabavki, potrebno je (osim osnovnih) detaljno propisati bitne elemente ugovora o nabavkama roba i usluga i izvođenju radova uzimajući u obzir njihove specifičnosti i rizike koji prate njihovu realizaciju od pokretanja postupka nabavke do konačnog izvršenja ugovora i uspostaviti adekvatan sistem nadzora i komuniciranja svih učesnika tokom cijelog procesa.

Potrebno je sačinjavati operativne planove rashoda odobrenog budžeta, te na osnovu istih tromjesečno pratiti izvršenje u skladu sa odredbama Zakona o budžetu Brčko distrikta BiH i Zakona o izvršenju budžeta Brčko distrikta BiH za 2017. godinu.

Potrebno je u obrazloženju izvršenja budžeta za prethodnu godinu osim tabelarnog prikaza dati tekstualno obrazloženje odstupanja u izvršenju svih značajnih stavki odobrenog budžeta u skladu sa odredbama Pravilnika o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta Brčko distrikta BiH.

Potrebno je nabavku kancelarijskog materijala izvršavati dosljednom primjenom zaključenih ugovora, u dijelu izvršenja i dokumentovanja ugovorenih obaveza nadzora nad kvalitetom izvršene isporuke.

Potrebno je klasifikaciju rashoda i izdataka vršiti dosljednom primjenom Pravilnika o računovodstvu Brčko distrikta BiH u cilju pružanja pouzdanih informacija koje su relevantne za donošenje odluka za potrebe planiranja i kontrole izvršavanja budžeta.

Potrebno je provođenje direktnog sporazuma vršiti dosljednom primjenom Pravilnika o postupku direktnog sporazuma u dijelu zaključivanja ugovora sa odabranim isporučioцем.

Potrebno je obezbijediti efikasan sistem kolanja dokumentacije o stvorenim obavezama i njihovo priznavanje u okviru perioda na koji se odnose u cilju realnijeg iskazivanja izvršenja rashoda u obračunskom periodu.

Potrebno je prilikom priznavanja izdataka za nabavku stalne imovine obezbijediti blagovremenu i efikasnu kontrolu izvršavanja svih ugovorenih obaveza, kao i dokumentovanje preduzetih kontrolnih aktivnosti.

Potrebno je prilikom kreiranja tenderske dokumentacije i nacrtu ugovora o izvršenju specifičnih poslova detaljno regulisati sve obaveze ugovornih strana i načine dokazivanja njihovog izvršenja, a nastale sporove rješavati blagovremeno u skladu sa njihovom suštinom u cilju izbjegavanja nepotrebnih dodatnih troškova postupka i zateznih kamata.

Potrebno je prilikom izdavanja naloga za uplatu depozita ili drugih sredstava obezbijediti njihovo dostavljanje licima zaduženim za vođenje računa kako bi se ustrojila pouzdana analitička evidencija po namjenama i uplatiocima sredstava, te uspostavila sistemska kontrola efektivne naplate i razduženja izdatih naloga za naplatu.

Potrebno je obezbijediti da se priprema i izvršenje popisa imovine i obaveza vrši dosljednom primjenom Uputstva o popisu u dijelu rokova okončanja popisa i zaduženja stalnih sredstava i inventara po kancelarijama i zaduženim licima.

2. UVOD

Obavili smo reviziju finansijskog poslovanja Pravosuđa, na osnovu ovlaštenja datih Zakonom o reviziji javne uprave i institucija u Brčko distriktu BiH i drugim relevantnim propisima na osnovu godišnjeg plana revizija.

3. OPŠTI DIO

Ustav Bosne i Hercegovine i Statut Brčko distrikta BiH predviđaju vladavinu zakona u Brčko distriktu BiH (u daljnjem tekstu Distrikt). Oni obavezuju Distrikt da obezbijedi najviši nivo međunarodno priznatih ljudskih prava i osnovnih sloboda. Pravosuđe Distrikta je opredijeljeno ostvarivanju navedenih ciljeva kroz stvaranje nezavisnog i efikasnog pravosudnog sistema.

U skladu sa Nalogom supervizora o imenovanju članova Pravosuđa od 08. marta 2001. godine, odredbama Zakona o pravobranilaštvu Brčko distrikta BiH („Službeni glasnik Brčko distrikta BiH“ broj: 28/06) i Zakona o pravosudnoj komisiji Brčko distrikta BiH („Službeni glasnik Brčko distrikta BiH“ broj: 19/07), Pravosuđe se sastoji od:

- Osnovnog i Apelacionog suda Brčko distrikta BiH,
- Tužilaštva Brčko distrikta BiH,
- Pravosudne komisije Brčko distrikta BiH,
- Kancelarije za pravnu pomoć Brčko distrikta BiH i
- Pravobranilaštva Brčko distrikta BiH.

Osnovni i Apelacioni sud Brčko distrikta BiH

Distrikt ima samostalno i nezavisno sudstvo koje čine Osnovni sud Brčko distrikta Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Osnovni sud) i Apelacioni sud Brčko distrikta Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Apelacioni sud).

Sudovi sude i štite ljudska prava i osnovne slobode građana zajamčene Ustavom Bosne i Hercegovine, zakonima Bosne i Hercegovine, zakonima i Statutom Brčko distrikta Bosne i Hercegovine. Sudovi takođe ocjenjuju da li su odredbe zakona Distrikta u skladu sa odgovarajućim odredbama Ustava i zakona Bosne i Hercegovine a u skladu sa članom 6 stav 3 tačka c Ustava Bosne i Hercegovine. Osim toga sudovi imaju nadležnost da odlučuju da li su odredbe zakona Distrikta u skladu sa Statutom Brčko distrikta BiH.

Osnovni sud odlučuje i sudi po predmetima u kojima treba donijeti sudsku odluku po zakonima Distrikta. U Osnovnom sudu se rješavaju krivični, parnični, privredni, prekršajni, vanparnični i izvršni postupci, a takođe Sud je odgovoran za registre zemljišta, privrednih subjekata i preduzeća.

Apelacioni sud ima drugostepenu nadležnost i odlučuje o redovnim i vanrednim pravnim lijekovima izjavljenim na odluke Osnovnog suda.

Tužilaštvo Brčko distrikta BiH

Tužilaštvo je nezavisan organ Distrikta koje svoju funkciju obavlja nepristrasno u skladu sa Ustavom i zakonima Bosne i Hercegovine, Statutom Brčko distrikta BiH i zakonima Distrikta. Tužilaštvo pokreće postupke protiv počinitelja krivičnih djela i usmjerava Policiju Brčko distrikta BiH u istraživanju krivičnih djela. Tužilaštvo takođe prima, pregleda i postupa po prijavama podnesenim od strane organa Brčko distrikta BiH i drugih pravnih i fizičkih lica.

Pravosudna komisija Brčko distrikta BiH

Pravosudna komisija je samostalno, i od drugih organa vlasti Brčko distrikta BiH nezavisno tijelo koje svoje poslove obavlja u okviru djelokruga utvrđenog Statutom Brčko distrikta BiH i zakonima Brčko distrikta BiH. Pravosudna komisija osigurava najviše profesionalne standarde pri imenovanju i razrješenju advokata u Kancelariji za pravnu pomoć, obezbjeđuje sprovođenje zakona i drugih propisa i mjera koje se odnose na organizaciju i rad advokata Kancelarije za pravnu pomoć i Sudske policije Brčko distrikta BiH, te daje saglasnost na pravilnike o unutrašnjoj organizaciji istih.

Kancelarija za pravnu pomoć Brčko distrikta BiH

Kancelarija za pravnu pomoć Brčko distrikta BiH je nezavisan organ Distrikta. Kancelarija je odgovorna za pružanje pravnih savjeta i pravne pomoći fizičkim licima lošeg imovnog stanja na visoko profesionalan način kao što je određeno od strane Pravosudne komisije Brčko distrikta BiH u skladu sa Zakonom o kancelariji za pravnu pomoć Brčko distrikta BiH. Kancelarija svoju funkciju obavlja nepristrasno u skladu sa Ustavom i zakonima Bosne i Hercegovine, Statutom Brčko distrikta BiH i zakonima Brčko distrikta BiH. Kancelarija je nezavisna od sudova i Tužilaštva Brčko distrikta BiH.

Pravobranilaštvo Brčko distrikta BiH

Pravobranilaštvo je institucija uspostavljena Zakonom o Pravobranilaštvu Brčko distrikta BiH („Službeni glasnik Brčko distrikta BiH“, broj: 28/06, 19/07, 17/08 i 20/10). Cilj Pravobranilaštva je da osigura da se imovina Brčko distrikta BiH koristi u skladu sa zakonom i da radnje koje Distrikt preduzima, kao i poslovi u kojima je Distrikt jedna od strana, budu u skladu sa Zakonom. Kako bi se postigao ovaj cilj, pravobranilac može davati savjetodavna mišljenja u vezi s usklađenošću postupaka institucija Distrikta i može pokrenuti parnice i zastupati u parnicama pred sudovima Distrikta i drugim sudovima u Bosni i Hercegovini. Pravobranilaštvo može pokretati postupke u ime Distrikta, zastupati u postupcima u ime Distrikta ili pokretati postupke protiv Distrikta i lica odgovornih za kršenje zakonskih obaveza Distrikta.

Pravobranilaštvo prati i proučava stanje i probleme iz svoje nadležnosti i obavještava nadležne institucije i predlaže mjere za sprečavanje društveno štetnih pojava.

Na dan 31.12.2017. godine, Pravosuđe je imalo 245 zaposlenika, dok je Organizacionim planom Pravosuđa sistematizovano 251 pozicija.

4. PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE

Predmet revizije je finansijsko poslovanje Pravosuđa za 2017. godinu, odnosno, stvarno izvršenje izdataka–rashoda tekućeg budžeta i budžeta kapitalnih potreba, kao i usklađenost poslovanja sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Cilj revizije finansijskog poslovanja Pravosuđa je da omogući revizoru da predoči nalaze i preporuke o tome da li je finansijsko poslovanje obavljeno u skladu sa cjelokupnom zakonskom važećom regulativom Distrikta, kao i planiranim pozicijama budžeta.

Revizija je planirana i izvršena s ciljem pribavljanja realne osnove da li finansijsko poslovanje Pravosuđa odražava realnu sliku poslovanja tokom godine i stanja na kraju godine. Revizija će utvrditi da li su poduzete sve mjere za namjensko trošenje budžetskih izdataka za svrhe za koje

je dato ovlaštenje donošenjem budžeta, postizanje transparentnosti i zakonitosti u radu, kao i javne odgovornosti predsjednika pojedinih organizacionih cjelina Pravosuđa. Revizija uključuje davanje nalaza i preporuka za dalji rad s posebnim naglaskom na što efikasniju i ekonomičniju zaštitu imovine i trošenje javnih sredstava putem jačanja internih kontrola.

Obim revizije je utvrđen internim planskim dokumentima revizije finansijskog poslovanja za 2017. godinu.

S obzirom da se revizija obavlja provjerama na bazi uzoraka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

5. OSVRT NA NALAZE I PREPORUKE PRETHODNE REVIZIJE

Ured za reviziju javne uprave i institucija u Brčko distriktu BiH je izvršio reviziju finansijskog poslovanja Pravosuđa za 2016. godinu. Na osnovu preporuka iz Izvještaja o obavljenoj reviziji finansijskog poslovanja za 2016. godinu, a u cilju otklanjanja uočenih propusta i nepravilnosti, Pravosuđe je usvojilo Akcioni plan za otklanjanje nedostataka po Izvještaju o reviziji finansijskog poslovanja Pravosuđa za period od 01.01. do 31.12.2016. godine, broj: SuPK-950/17 od 12.06.2017. godine.

Uvidom u planirane aktivnosti po Akcionom planu i izvještaj o radu Odjeljenja za 2017. godinu, u vezi sa realizacijom datih preporuka utvrdili smo sljedeće:

- **Realizovane preporuke**

- primjena odredbi Zakona o porezu na dohodak na zaposlenike Brčko distrikta BiH,

- **Nerealizovane preporuke**

- realno planiranje budžetskih sredstava u skladu sa svojim potrebama,
- ustrojavanje ažurne i pouzdane evidencije uplata na depozitnom računu po uplatiocima

Nerealizovane preporuke iz prethodne tri godine:

- sačinjavanje operativnih planova odobrenog budžeta,
- izvršavanje popisa u roku i na način propisan Uputstvom o popisu.

6. NALAZI I PREPORUKE

6.1. Rukovodstvo i sistem internih kontrola

U cilju ostvarenja programskih ciljeva rada kao i ekonomičnog, efikasnog i efektivnog trošenja javnih sredstava, neophodno je uspostaviti funkcionalan sistem internih kontrola, koje su odgovornost rukovodstva Pravosuđa.

Tokom revizije, izvršili smo procjenu uspostavljanja, funkcionisanja i nadzora sistema internih kontrola kao procesa koji je utemeljen i vođen od strane rukovodstva Pravosuđa, s ciljem osiguranja razumnog uvjerenja za efikasnost i uspješnost poslovanja, saglasnosti sa postojećim zakonima i propisima, zaštite imovine od neovlaštenog prisvajanja, korištenja ili otuđenja.

Kontrolni postupci, obavljani na osnovu općih uputstava iz organizacionog plana, su formalizovani i svedeni na rutinske transakcije, što potvrđuju uočeni propusti i nepravilnosti i to:

- izostanak tromjesečnog (kvartalnog) planiranja, praćenja i izvještavanja izvršenje budžeta, u skladu sa odredbama Zakona o budžetu Brčko distrikta BiH i Zakona o izvršenju budžeta Brčko distrikta BiH za 2017. godinu,
- nerealno planiranje prihoda,
- nepotpuno obrazloženje izvršenja budžeta,
- neprovođenje ugovorenog nadzora nad kvalitetom isporučenih roba,
- neodgovarajuća klasifikacija rashoda tekućeg održavanja,
- provođenje postupka javne nabavke putem direktnog sporazuma bez zaključivanja ugovora obaveznog po Pravilniku o postupku direktnog sporazuma,
- priznavanje rashoda nakon perioda na koji se odnose,
- nedosljednosti u realizaciji zaključenog ugovora o nabavci softvera iz ranijih godina koji je doveo do gubitka spora i značajnog odliva finansijskih sredstava,
- nije uspostavljena analitička evidencija po uplatiocima depozitnih sredstava na transakcionom podračunu,
- popis imovine i obaveza nije izvršen u roku i na način propisan Uputstvom o popisu.

Potrebno je ažurirati postojeće akte o internim kontrolama u dijelu njihovog temeljenja na postojećim identificiranim rizicima, procjeni vjerovatnoće njihovog nastanka i uticaja na finansijsko poslovanje institucija Pravosuđa prilikom izvršavanja njihovih značajnih transakcija i aktivnosti.

Potrebno je uspostaviti procedure neophodne za eliminisanje procijenjenih rizika ili njihovo svođenje na prihvatljiv nivo, te obezbijediti kontinuiranu primjenu uspostavljenih procedura u svakodnevnom radu svih zaposlenika Pravosuđa uspostavljanjem systemske komunikacije između učesnika i efektivnog monitoringa od strane rukovodstva pojedinačnih institucija i Pravosudne komisije u cilju stalnog unapređivanja sistema internih kontrola na osnovu uočenih propusta i informacija o promjenama u okruženju.

6.2. Obavljanje djelatnosti u skladu sa Zakonom

Odredbama člana 7 Zakona o Pravobranilaštvu Brčko distrikta BiH propisanu je da Pravobranilaštvo obavlja poslove pravne zaštite javne imovine, imovinskih prava i imovinskih interesa Brčko distrikta BiH, njegovih organa, institucija i pravnih osoba koje se finansiraju u potpunosti ili pretežno iz budžeta Distrikta ili je Distrikt njihov osnivač. Pravobranilaštvo pred sudovima i drugim nadležnim organima preduzima zakonom određene postupke i mjere za zaštitu javne imovine, imovinskih prava i imovinskih interesa Brčko distrikta, odnosno u položaju je zakonskog zastupnika Distrikta, njegovih institucija i organa.

Osim navedenog odredbama člana 68 stavom 2 i 3 Statuta Brčko distrikta BiH definisan je mandat Pravobranilaštva, da osigura korištenje imovine Brčko distrikta u skladu sa zakonom i da radnje koje Distrikt preduzima, kao i poslovi u kojima je Distrikt jedna od strana budu u skladu sa zakonom, te da Pravobranilaštvo može pokrenuti postupke u ime Distrikta i lica odgovornih za kršenje zakonskih obaveza. Pravobranilaštvo pored navedenih nadležnosti daje mišljenja prije donošenja akata i zaključivanja ugovora kojima se regulišu finansijska i imovinska pitanja Distrikta, njihovih organa i institucija i vrši funkciju kontrole zakonitosti zaključivanja naprijed navedenih ugovora imovinsko pravne prirode.

Zbog nepostojanja dodatne legislative u postupcima javnih nabavki uloga Pravobranilaštva u tom procesu svedena je na evidenciju primljenih zahtjeva i davanje mišljenja na ispunjavanje formalno potrebnih opštih uslova za sačinjavanje ugovora uz naglašavanje odgovornosti budžetskih korisnika za materijalnu odgovornost prema sredstvima.

U cilju jačanja uloge Pravobranilaštva u zaštiti budžetskih sredstava u postupcima javnih nabavki, potrebno je (osim osnovnih) detaljno propisati bitne elemente ugovora o nabavkama roba i usluga i izvođenju radova uzimajući u obzir njihove specifičnosti i rizike koji prate njihovu realizaciju od pokretanja postupka nabavke do konačnog izvršenja ugovora i uspostaviti adekvatan sistem nadzora i komuniciranja svih učesnika tokom cijelog procesa.

6.3. Planiranje i izvršenje tekućeg budžeta

Odobreni budžet Pravosuđa za tekuće rashode u iznosu od 10.686.692,11 KM, realizovan je u iznosu od 9.963.369,37 KM, ili 93,23 % (tabela br. 1 u prilogu Izvještaja).

Članom 27 stav (1) Zakona o budžetu Brčko distrikta BiH i članom 14 stav (1) Zakona o izvršenju budžeta Brčko distrikta BiH za 2017. godinu, propisana je obaveza budžetskih korisnika da pripremaju i podnose Direkciji za finansije Brčko distrikta BiH prijedloge operativnih planova budžeta u kojima su obuhvaćeni planovi rashoda za svako tromjesečje. Na osnovu kvartalnih planova rashoda i raspoloživih budžetskih sredstava, budžetski korisnici prate izvršenje budžeta kako je to predviđeno odredbama člana 26 stav (2) Zakona o budžetu Brčko distrikta BiH.

Revizijom utvrdili smo, da Pravosuđe u 2017. godini nije sačinjavalo operativne tromjesečne planove odobrenog budžeta, kojim bi bili obuhvaćeni tromjesečni planovi rashoda, što nije u skladu sa odredbama Zakona o budžetu Brčko distrikta BiH i Zakona o izvršenju budžeta Brčko distrikta BiH za 2017. godinu.

Potrebno je sačinjavati operativne planove rashoda odobrenog budžeta, te na osnovu istih tromjesečno pratiti izvršenje u skladu sa odredbama Zakona o budžetu Brčko distrikta BiH i Zakona o izvršenju budžeta Brčko distrikta BiH za 2017. godinu.

Pravosuđe je planiralo ukupne prihode za 2017. godinu u iznosu od 16.579.436,00 KM, a ostvarilo u iznosu od 2.556.700,14 KM ili 15,42% plana.

Uzrok neostvarenja planiranih prihoda je nerealno planiranje prihoda Pravobranilaštva koje je za 2017. godinu planiralo prihode u iznosu od 14.479.436,00 KM a ostvarilo u iznosu od 553.975,80 ili 3,83 % plana bez obrazloženja uzroka odstupanja.

U obrazloženju izvršenja tekućeg budžeta Pravosuđa za period 01.01.–31.12.2017. godine, su tabelarno navedeni planirani i izvršeni prihodi bez obrazloženja odstupanja

ostvarenih prihoda u odnosu na planirane. Realizacija kapitalnog budžeta za 2015, 2016. i 2017. godinu je takođe data tabelarno bez tekstualnog obrazloženja.

Članom 21. stav (2) i (3)Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta je utvrđena obaveza budžetskih korisnika da, na zahtjev Direkcije za finansije, objasne uzroke neproporcionalnog izvršenja godišnjeg plana značajnih prihoda, rashoda, primitaka i izdataka, a po mogućnosti i kvantificiraju odstupanja po uzrocima nastajanja, obrazloženja uzroka neproporcionalnog izvršenja godišnjeg plana, najvažnije uzroke odstupanja izvršenja u odnosu na isti period prethodne godine i mjere koje će biti preduzete radi otklanjanja eventualnih poremećaja.

Zbog navedenih nedostataka obrazloženje izvršenja, tekućeg i kapitalnog budžeta u odnosu na planirani, kao i prihoda i primitaka za period 01.01.-31.12.2017. godine Pravosuđe nije postupilo u skladu sa odredbama člana 21. stav 2 i 3. Pravilnika o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta Brčko distrikta BiH.

Potrebno je u obrazloženju izvršenja budžeta za prethodnu godinu osim tabelarnog prikaza dati tekstualno obrazloženje odstupanja u izvršenju svih značajnih stavki odobrenog budžeta u skladu sa odredbama Pravilnika o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta Brčko distrikta BiH.

6.3.1. Naknade troškova zaposlenih

Naknade troškova zaposlenih odobrene su budžetom za 2017. godinu u iznosu od 258.420,00 KM, a izvršene su u iznosu od 171.863,57 KM ili 66,51 % odobrenog budžeta. Od navedenog iznosa na: otpremnine zbog odlaska u penziju u iznosu od 46.189,26 KM, pomoć u slučaju smrti ili teže invalidnosti u iznosu od 11.360,00 KM, pomoć radniku u slučaju teže bolesti u iznosu od 4.260,00 KM i naknade za privremene i povremene poslove u iznosu od 110.054,31 KM.

6.3.2. Izdaci za materijal i sitan inventar

Izdaci za nabavku materijala i sitnog inventara odobreni su u iznosu od 209.200,00 KM, izvršena su u iznosu od 123.305,92 KM, što predstavlja 58,94 % izvršenja plana, što je obrazloženo neprovođenjem planirane nabavke higijenskog materijala i uniformi.

Najznačajniji izdaci se odnose na: obrasce i papir 47.783,95 KM, kompjuterski materijal 30.068,60 KM, materijal za čišćenje 20.152,73 KM, reklamni materijal i pokloni 18.602,86 KM, izdaci za uniforme 14.483,70 KM i sitan inventar 9.025,98 KM

U okviru izdataka za materijal i sitan inventar, izvršena je i nabavka kancelarijskog materijala u iznosu od 9.681,75 KM bez dokumentovanja ugovorenog nadzora nad kvalitetom isporučenih materijala.

Potrebno je nabavku kancelarijskog materijala izvršavati dosljednom primjenom zaključenih ugovora, u dijelu izvršenja i dokumentovanja ugovorenih obaveza nadzora nad kvalitetom izvršene isporuke.

6.3.3. Izdaci za tekuće održavanje

Izdaci za tekuće održavanje odobreni su u iznosu od 212.000,00 KM a ostvareni u iznosu od 151.245,06 ili 71,34%. Od navedenog iznosa najvažniji izdaci odnose se na: održavanje opreme odnosi se 70.379,67 KM, održavanje vozila 49.010,94 KM, usluge održavanja zgrada 21.684,64 KM i ugradnja autoguma 7.548,84 KM.

U okviru izdataka za održavanje vozila nalaze se i izdaci za naknadnu dogradnju dodatne opreme novokupljenih vozila koja zbog povećanja performansi sredstva i visine iznosa predstavlja rekonstrukciju koja povećava vrijednost sredstva i čije se finansiranje vrši iz budžeta kapitalnih potreba.

Kod provođenja postupka nabavke sanitarnog materijala putem direktnog sporazuma za potrebe Osnovnog suda nabavka je izvršena bez potpisivanja ugovora koji je obavezan po članu 7 tačka b) Pravilnika o postupku direktnog sporazuma.

Osim toga izdaci za nabavku i ugradnju auto guma izvršeni u iznosu 7.584,84 KM po usvojenoj klasifikaciji rashoda planiraju se i izvršavaju u okviru nabavke materijala i sitnog inventara.

Potrebno je klasifikaciju rashoda i izdataka vršiti dosljednom primjenom Pravilnika o računovodstvu Brčko distrikta BiH u cilju pružanja pouzdanih informacija koje su relevantne za donošenje odluka za potrebe planiranja i kontrole izvršavanja budžeta.

Potrebno je provođenje direktnog sporazuma vršiti dosljednom primjenom Pravilnika o postupku direktnog sporazuma u dijelu zaključivanja ugovora sa odabranim isporučiocem.

6.3.4. Izdaci za ugovorene usluge

Izdaci za ugovorene usluge odobreni su u iznosu od 1.913.371,00 KM a ostvareni u iznosu od 1.584.399,78 ili 82,81%

U okviru ugovorenih usluga najznačajniji izdaci odnose se na: troškove izdržavanja kazni zatvora 1.070.390,00 KM, usluge vještačenja spoljnjih saradnika 184.933,73 KM, usluge bolničke zaštite 61.388,66 KM, sudska rješenja i poravnanja 33.700,00 KM, naknade za rad u komisijama 15.540,00 KM i izdatke po ugovorima o djelu 14.596,22 KM.

U okviru izdataka za vještačenja priznata je faktura za usluge koje su izvršene 2015. godine u iznosu 5.110,00 KM, što ukazuje na nedostatke u sistemu kretanja dokumentacije između institucija u Pravosuđu i evidenciji stvorenih obaveza.

Potrebno je obezbijediti efikasan sistem kolanja dokumentacije o stvorenim obavezama i njihovo priznavanje u okviru perioda na koji se odnose u cilju realnijeg iskazivanja izvršenja rashoda u obračunskom periodu.

6.4. Planiranje i izvršenje kapitalnog budžeta

Odobrena sredstva budžeta kapitalnih potreba za period 2015.-2017. godina odobrena su u iznosu 1.408.149,81 KM, a izvršena u iznosu od 612.179,95 KM, ili 43,5% izvršenja (Tabela 2 u prilogu Izvještaja).

Izdaci za kapitalne potrebe u 2017. godini odobreni su u iznosu 631.455,00 KM a izvršeni u iznosu 133.185,18 KM ili 21,1%.

Uvidom u dokumentaciju o postupku nabavke računarske opreme uočeno je da je prilikom provođenja postupka ugovoren depozit na ime otklanjanja kvarova u garantnom roku. Zabilješkama Direkcije za finansije BD BiH je konstatovano da isporučioци nisu prvobitno umanjili fakture za iznos garantnog depozita tako da su fakture vraćene Pravosuđu koji su iste vratili isporučioциma, a što se odražava na propuste u sistemu interne kontrole Pravosuđa u dijelu efikasnog obezbjeđenja dosljednog izvršavanja svih ugovorenih obaveza.

Potrebno je prilikom priznavanja izdataka za nabavku stalne imovine obezbijediti blagovremenu i efikasnu kontrolu izvršavanja svih ugovorenih obaveza, kao i dokumentovanje preduzetih kontrolnih aktivnosti.

7. Ostali nalazi:

7.1. Izdaci po sudskoj presudi

Na osnovu presude Osnovnog suda Brčko distrikta BiH broj: 960 Ps 003460 16 Ps 3 od 23.05.2016. godine a koja je potvrđena Presudom Apelacionog suda Brčko distrikta BiH broj: 960 Ps 003460 17 Gž 3 od 18.08.2017. godine zbog nezakonitog raskida ugovora presuđena je isplata 406.670,00 KM naknade štete sa zakonskom zateznom kamatom od 03.05.2006. godine do isplate u iznosu 744.806,89 KM. Izdaci su realizovani sa organizacionog koda Direkcije za finansije BD BiH ekonomski kod sudske presude i poravnanja a odnose se na štetu zbog raskida ugovora zaključenog 18.03.2004. godine za nabavku softvera za računsko vođenje evidencija i obradu predmeta u pravosudnim institucijama Brčko distrikta BiH.

Uvidom u presude vidljivo je da ugovorni organ prilikom pokretanja postupka i zaključivanja ugovora nije dovoljno precizno postavio mjerljive parametre za ocjenu stepena i kvaliteta ispunjenja ugovorenih obaveza što je dovelo do nastanka i kasnijeg gubitka spora.

Potrebno je prilikom kreiranja tenderske dokumentacije i nacрта ugovora o izvršenju specifičnih poslova detaljno regulisati sve obaveze ugovornih strana i načine dokazivanja njihovog izvršenja, a nastale sporove rješavati blagovremeno u skladu sa njihovom suštinom u cilju izbjegavanja nepotrebnih dodatnih troškova postupka i zateznih kamata.

7.2. Depozitni račun

Pravosuđe u postupcima koje vodi prikuplja uplate od strana u postupku po osnovu: jemstva po rješenju suda, učešća u javnom nadmetanju, izvršnog postupka, rješenja o namirenju, stečajnog postupka, postupka likvidacije, eksproprijacije i dr. Prikupljena sredstva se nakon provedenih sudskih postupaka na osnovu rješenja predmetnog sudije isplaćuju za namjene određene rješenjem suda.

Uplate i isplate po navedenom osnovu evidentiraju se u Direkciji za finansije (Trezor) preko transakcionog podračuna za vođenje unutrašnjeg platnog prometa za potrebe Osnovnog suda, kod "UniCredit" Banka d.d. Mostar. Popisna komisija je utvrdila stanje računa na dan 31.12.2017. godine u iznosu 2.090.268,19 KM.

Revizijom smo utvrdili da Pravosuđe nije uspostavilo ažurnu i vjerodostojnu analitičku evidenciju po namjenama i uplatiocima sredstava.

Potrebno je prilikom izdavanja naloga za uplatu depozita ili drugih sredstava obezbijediti njihovo dostavljanje licima zaduženim za vođenje računa kako bi se ustrojila pouzdana analitička evidencija po namjenama i uplatiocima sredstava, te uspostavila sistemska kontrola efektivne naplate i razduženja izdatih naloga za naplatu.

7.3. Popis sredstava i obaveza na dan 31.12.2017. godine

Pravosuđe je dana 27.10.2017. godine izvršilo imenovanje popisne komisije i podkomisija za popis stvari, materijalnih prava, potraživanja i obaveza institucija Pravosuđa Brčko distrikta BiH sa zadatkom da, u skladu s Uputstvom o radu popisnih komisija i obavljanju popisa sredstava, potraživanja i obaveza, izvrši popis u Pravosuđu, sa stanjem na dan 31. 12. 2017. godine, te da Izvještaj o izvršenom popisu dostavi Pravosudnoj komisiji do 10.01.2018. godine. Popisna komisija je dužna koordinirati rad komisija i sačiniti popisne liste, usaglasiti sa Direkcijom za finansije Brčko distrikta BiH i iste dostaviti Centralnoj popisnoj komisiji Brčko distrikta BiH do 15.01.2018. godine.

Izvještaj je od strane Pravosudne komisije usvojen 05.02.2018. godine. Uvidom u popisne liste utvrđeno je da je usaglašavanje stanja sa Direkcijom za finansije BD BiH izvršeno 05. i 07.02.2018. godine, nakon roka propisanog članom 7 Uputstva.

Pravosuđe nije uspostavilo evidenciju zaduženja stalnih sredstava i inventara po kancelarijama sa potpisom zaduženih lica propisanom članom 3 tačka c) Uputstva.

Potrebno je obezbijediti da se priprema i izvršenje popisa imovine i obaveza vrši dosljednom primjenom Uputstva o popisu u dijelu rokova okončanja popisa i zaduženja stalnih sredstava i inventara po kancelarijama i zaduženim licima.

8. KOMENTAR

Pravosuđu je uručen Nacrt Izvještaja o reviziji finansijskog poslovanja za 2017. godinu broj: 01-02-03-13-230/18 na razmatranje i dostavljanje eventualnih novih dokaza i komentara na nalaze revizije.

U ostavljenom roku od 15 dana Pravosuđe Brčko distrikta BiH se očitovalo dopisom broj: SuPK-1081/18 od 28.06.2018. godine. Pravosuđe je dopisom potvrdilo neizvjesnost vremenskog roka naplate planiranih prihoda bez novih dokaza koji bi uticali na nalaze i kvalifikacije sadržane u Nacrtu izvještaja, te isti postaje konačan.

Tim za reviziju:

Safet Nišić, dipl. oec.

Božo Zimonjić, dipl. oec.

9. PRILOZI IZVJEŠTAJA O REVIZIJI

Izveštaj o izvršenju budžeta za 2017. godinu

Tabela br. 1

Ekon. kod	Naziv ekonomskog koda	Ostvareno 2016.	Plan budžeta 2017.	Pre raspodjela	Rebalans	Odobreni budžet	Izvršenje 2017	% 8/3	% 8/7
1	2	3	4	5	6	7	8		9
611000	Plaće i naknade troškova zaposlenih	7.308.263,81	7.689.997,81	0,00	-233.600,00	7.456.397,81	7.327.850,99	100	98,3
611100	Bruto plaće i naknade	7.123.267,10	7.431.577,81	0,00	-233.600,00	7.197.977,81	7.155.987,42	100	99,4
611200	Naknade zaposlenim	184.996,71	258.420,00	0,00	0,00	258.420,00	171.863,57	93	66,5
612100	Doprinosi na teret poslodavca	243.860,75	236.143,30	0,00	33.600,00	269.743,30	265.346,32	109	98,4
613000	Izdaci za materijal i usluge	2.472.398,91	2.960.551,00	0,00	0,00	2.960.551,00	2.370.172,06	96	80,1
613100	Putni troškovi	73.722,14	93.100,00	2.500,00	0,00	95.600,00	71.055,01	96	74,3
613200	Izdaci za energiju	134.645,72	157.000,00	5.000,00	0,00	162.000,00	134.291,07	100	82,9
613300	Izdaci za komunalne usluge	242.059,36	275.100,00	3.000,00	0,00	278.100,00	239.296,60	99	86
613400	Nabavka materijala	156.218,29	213.200,00	-4.000,00	0,00	209.200,00	123.305,92	79	58,9
613500	Izdaci za usluge prevoza i goriva	35.747,65	54.500,00	1.000,00	0,00	55.500,00	39.916,97	112	71,9
613700	Izdaci za tekuće održavanje	138.727,83	187.500,00	24.500,00	0,00	212.000,00	151.245,06	109	71,3
613800	Izdaci za osig., bank. usluge i usluge platnog prometa	24.479,85	34.080,00	700,00	0,00	34.780,00	26.661,65	109	76,7
613900	Ugovorene usluge	1.666.798,07	1.946.071,00	32.700,00	0,00	1.913.371,00	1.584.399,78	95	82,8
614000	Tekući grantovi	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
614200	Grantovi pojedincima	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
614300	Grantovi neprofitnim organizacijama	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
614500	Subvencije privatnim preduzećima	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
	Ukupno tekući izdaci	10.024.523,47	10.886.692,11	0,00	-200.000,00	10.686.692,11	9.963.369,37	99	93,2

Realizacija budžeta kapitalnih potreba

Tabela br. 2

Godina	Odobreno	Izvršeno do 2016	Izvršeno 2016	Ukupno izvršenje	%
2015	284.677,27	47.545,45	235.409,77	282.955,22	99,4
2016	492.017,54	0,00	196.039,55	196.039,55	39,8
2017	631.455,00	0,00	133.185,18	133.185,18	21,1
UKUPNO:	1.408.149,81	47.545,45	564.634,50	612.179,95	43,5

Pregled planiranih i ostvarenih prihoda Pravosuđa Brčko distrikta BiH

Tabela 3

Organizacioni kod		1201		1202		1203		1204		1205		U K U P N O :	
Ekonomski kod	Opis	Plan	Ostvarenje	Plan	Ostvarenje	Plan	Ostvarenje	Plan	Ostvarenje	Plan	Ostvarenje	Plan	Ostvarenje
722000		0	450	2.100.000	2.001.729	0	374	0	171	14.479.436	553.976	16.579.436	2.556.700
722200	Sudske takse i naknade	0	0	1.680.000	1.558.407	0	0	0	0	12.210.715	169.123	13.890.715	1.727.531
722300		0	0	420.000	439.510	0	0	0	0	0		420.000	439.510
722600	Prihodi od pružanja javnih usluga	0	0	0	1.726	0	0	0	73	2.268.721	381.564	2.268.721	383.362
722700	Neplanirane uplate	0	450	0	2.086	0	374	0	99	0	3.289	0	6.297
1201	Pravosudna komisija												
1202	Osnovni sud												
1203	Apelacioni sud												
1204	Pravobranilaštvo												
1205	Tužilaštvo												
1206	Kancelarija za pravnu pomoć												